

RESTAURÁTORSKÁ ZPRÁVA

PANNA MARIE

TEREZA MÁROVÁ

ATELIÉR RESTAUROVÁNÍ MALBY A POLYCHROMOVANÉ PLASTIKY

ŠKOLA ADAMA POKORNÉHO

AKADEMIE VÝTVARNÝCH UMĚNÍ V PRAZE

POPIS DÍLA:

Soška je od neznámého autora, datovaná do roku cca 1510. Jde o sedící polychromovanou plastiku Panny Marie, patřící ke sv. Anně a Ježíškovi, který se nedochoval. Z boční strany sochy se nachází drobné pravidelné zářezy v místě, kde byly sochy spojeny.

Plášť je pozlacen plátkovým zlatem na poliment. na hrudi se nachází technika presbrokátu.

K soše sv. Anny, kterou restauruje spolužačka Anna Loudová byl zpracován laboratorní průzkum odebraných mikroskopických vzorků, z nichž byla identifikována azurová modř v rubu pláště pod několika nánosy přemaleb, dále je uvedena směs měděnky, olovnaté běloby, rumělky na spodním zeleném šatu. Zlacení na poliment se nachází pod oranžovou přemalbou. Inkarnát vykazuje také množství přemaleb. Vzorek dřeva byl příliš malý pro přesné určení druhu, odhaduje se na lipové. Soška Panny Marie vykazuje známky předchozího snímání těchto nepůvodních vrstev.

STAV DÍLA PŘED RESTAUROVÁNÍM:

Socha je celoplošně pokryta povrchovými nečistotami a prachovými depozity. Na některých místech se nachází laková vrstva. Dílo bylo v minulosti restaurováno. V inkarnátu se nacházejí ztmavlé retuše. V UV světle mají zelenožlutou luminiscenci, což je typické pro zinkovou bělobu. Na více místech se také vyskytují voskové tmely, které v UV světle svítí modře. Na spoji chybějící levé ruky jsou zbytky lepu, patrně kličového. Dále se na soše vyskytují drobnější defekty, jako chybějící palec u pravé ruky, odřená barevná vrstva a na mnoha místech odpadá polychromie. Celý zlacený povrch je pokrytý drobnými zbytky v minulosti odstraňované nepůvodní vrstvy nahnědlé barvy. V místech modré draperie jsou rovněž zbytky druhotné vrstvy, cíp pláště je kompletně překrytý přemalbou.

NÁVRH RESTAURÁTORSKÉHO POSTUPU:

Úvodní fotodokumentace

Zkoušky rozpustnosti povrchových nečistot a lakové vrstvy

Zkoušky rozpustnosti retuší a tmelů

Rozšíření sond a následné snímání povrchových nečistot, lakové vrstvy, retuší a tmelů

Tmelení

Retuš

Závěrečná laková ochrana

POSTUP RESTAURÁTORSKÝCH PRACÍ:

Nejprve proběhlo zhodnocení stavu a optický průzkum. Dále byly provedeny zkoušky snímání povrchových nečistot a lakové vrstvy, která se na díle vyskytuje jen lokálně. Také proběhly testy snímání voskových tmelů a retuší v inkarnátu. Jako efektivní se jeví White Spirit, IE1, IE2, IA1, IA2. Ke snímání zbytků nepůvodní barevné vrstvy v ploše zlacení i modré draperie se ukázal jako nejefektivnější způsob použití horkého vzduchu v kombinaci s mechanickým odstraněním.

Horkovzdušná pistole byla použita i na odstraňování voskových tmelů. Otvary po tmelech bylo nutné napustit konsolidantem. Bylo přistoupeno k použití 5% Paraloidu B72 v toluenu. Výrazné defekty v inkarnátu byly zatmeleny kličokřídovým tmelem a vyretušovány. Na závěr byla socha opatřena ochrannou lakovou vrstvou.

POUŽITÉ MATERIÁLY:

Snímání lakové vrstvy a zbytků nepůvodních vrstev a tmelů: IE1, horkovzdušná pistole, špachtle

Napouštění: syntetická pryskyřice Paraloid B72 v toluenu (5%)

Tmelení:

Retuš, lakování:

Fotografie ve VIS

Fotografie v UV luminiscenci

Detail
Fotografie ve VIS

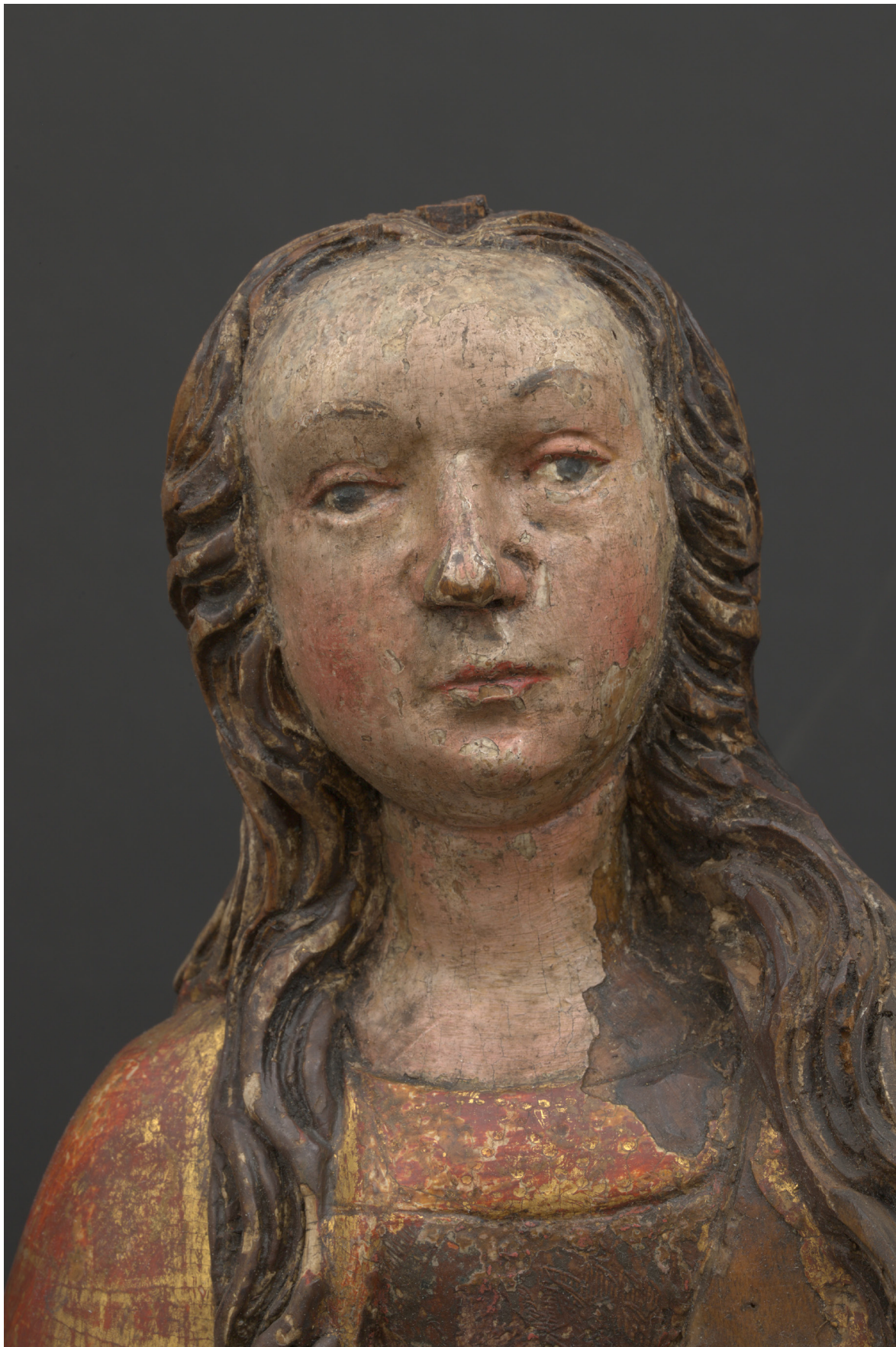
Detail
Fotografie v UV luminiscenci

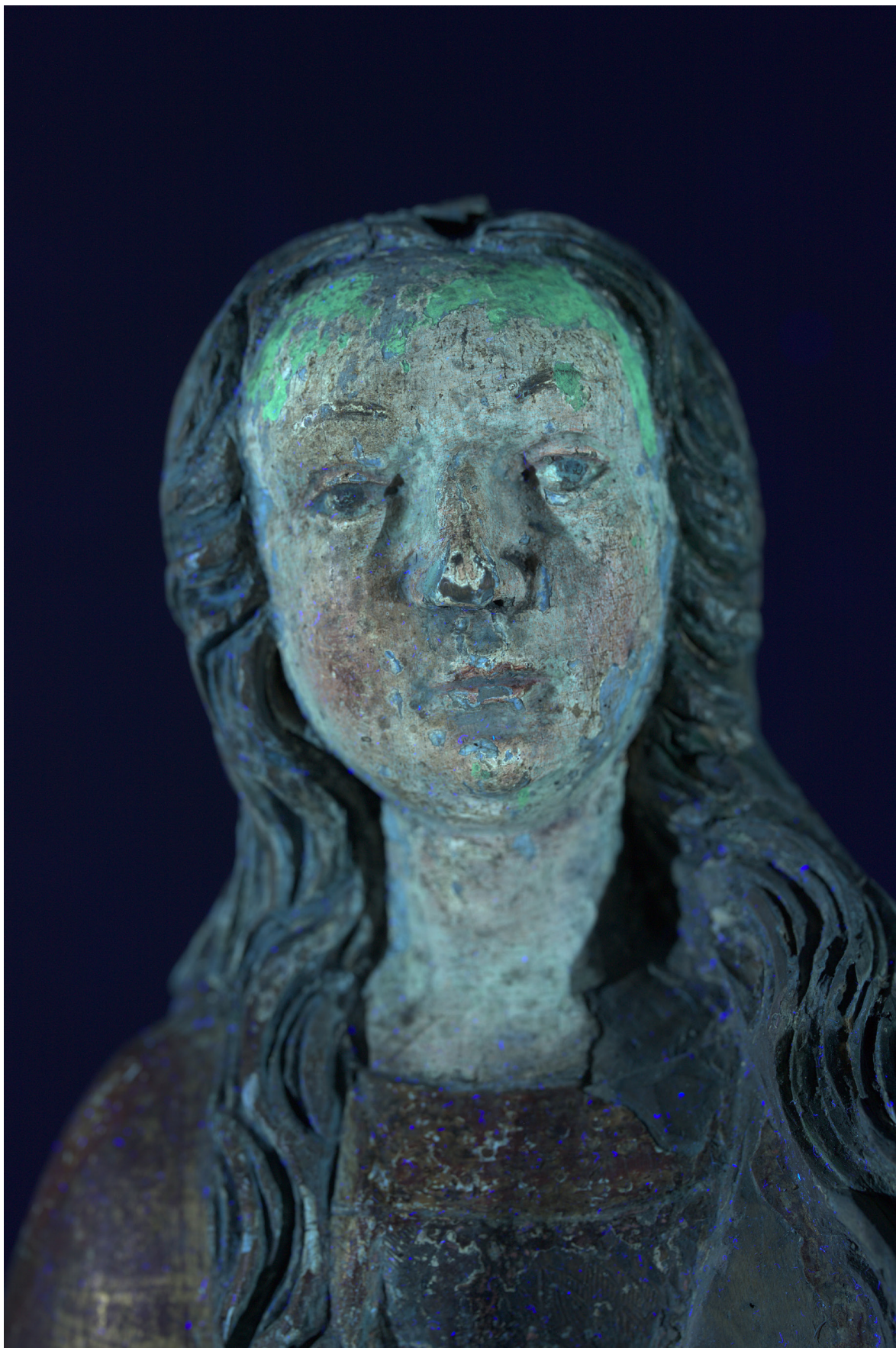
Detail
Fotografie ve VIS

Detail
Fotografie v UV luminiscenci

Detail
Fotografie ve VIS

Detail
Fotografie v UV luminiscenci

Fotografie ve VIS

Fotografie v UV luminiscenci

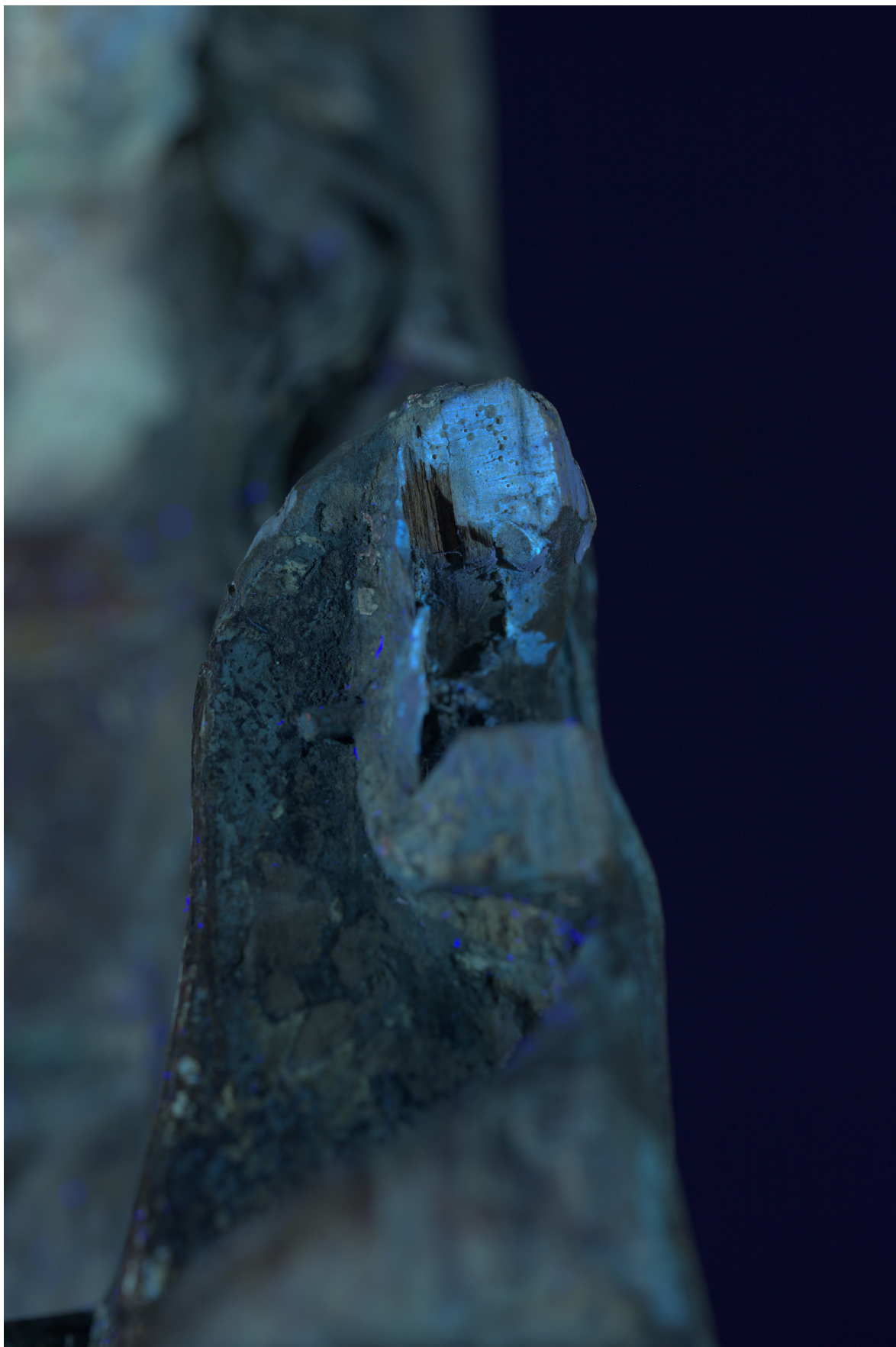
Detail spoje
Fotografie ve VIS

Detail spoje
Fotografie v UV luminiscenci

Detail zbytku lepu
Fotografie ve VIS

Detail zbytku lepu
Fotografie v UV luminiscenci

Fotografie ve VIS

Fotografie v UV luminiscenci

Detail řezby vlásků
Fotografie ve VIS

Detail řezby vlásků
Fotografie v UV luminiscenci

Detail stoličky
Fotografie ve VIS
Fotografie v UV luminiscenci

Detail stoličky
Fotografie ve VIS

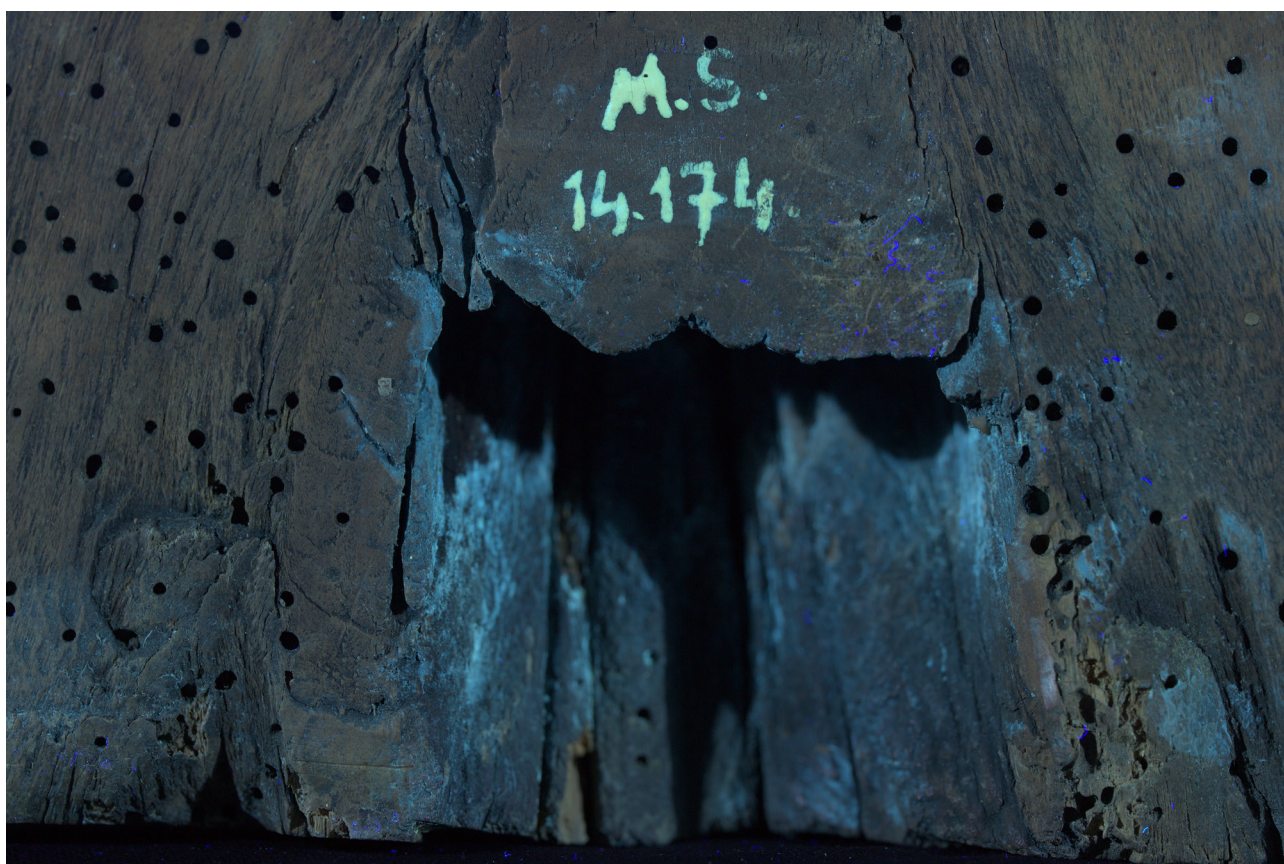
Detail stoličky
Fotografie v UV luminiscenci

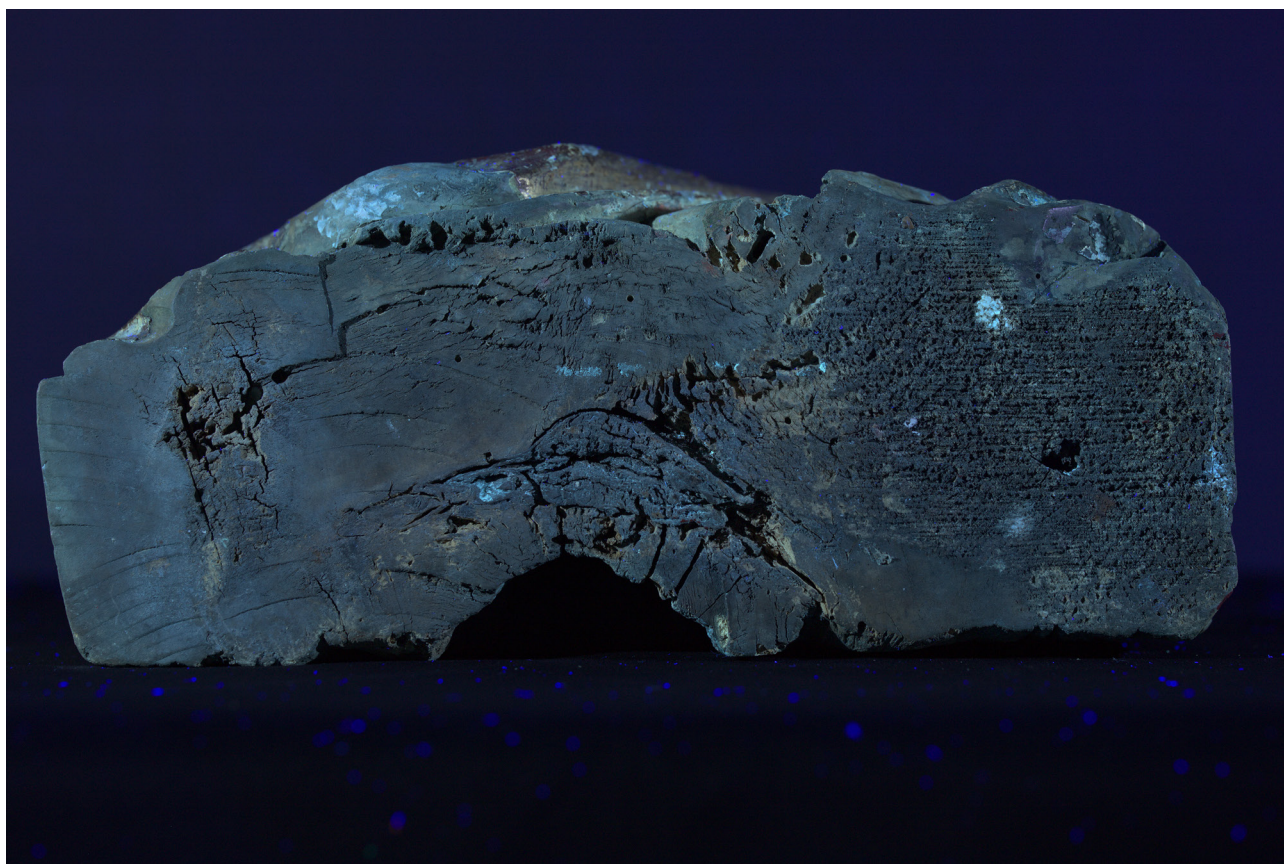
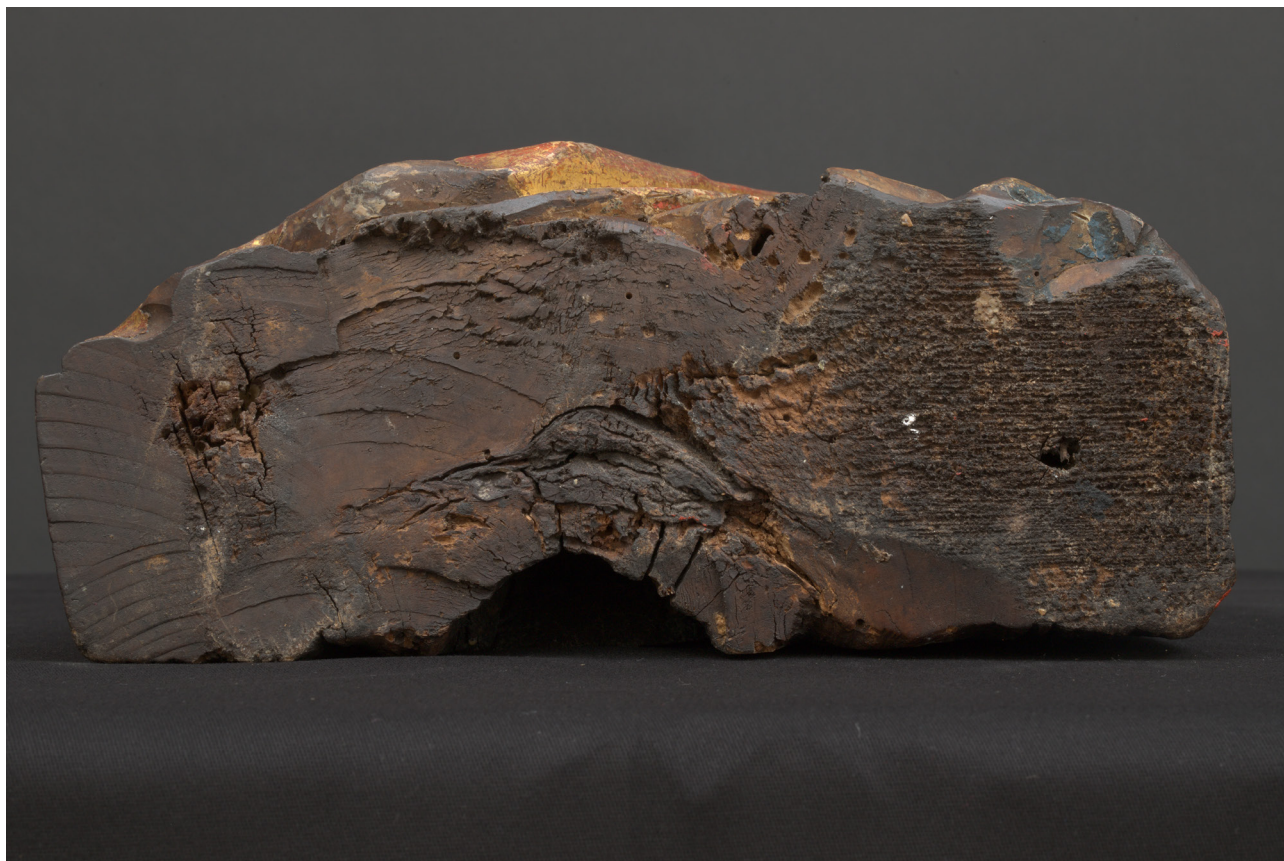
Fotografie ve VIS

Fotografie v UV luminiscenci

Detail
Fotografie ve VIS
Fotografie v UV luminiscenci

Fotografie ve VIS

Fotografie v UV luminiscenci

Fotografie ve VIS
Fotografie v UV luminiscenci

Fragmentální vrstva s pressbrokátem na šatech
Fotografie ve VIS

Fragmenty vrstvy s pressbrokátem
Fotografie ve VIS

Detailní snímky digitálním mikroskopem Dinolite
Pressbrokát

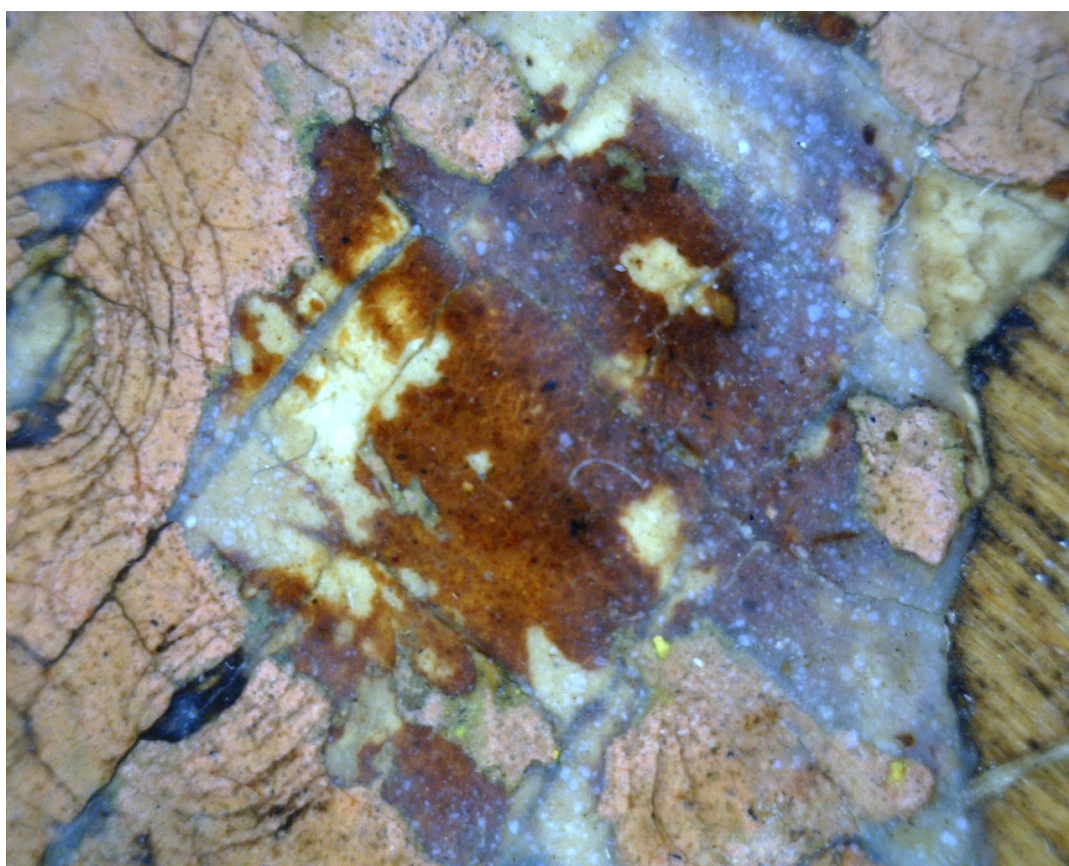
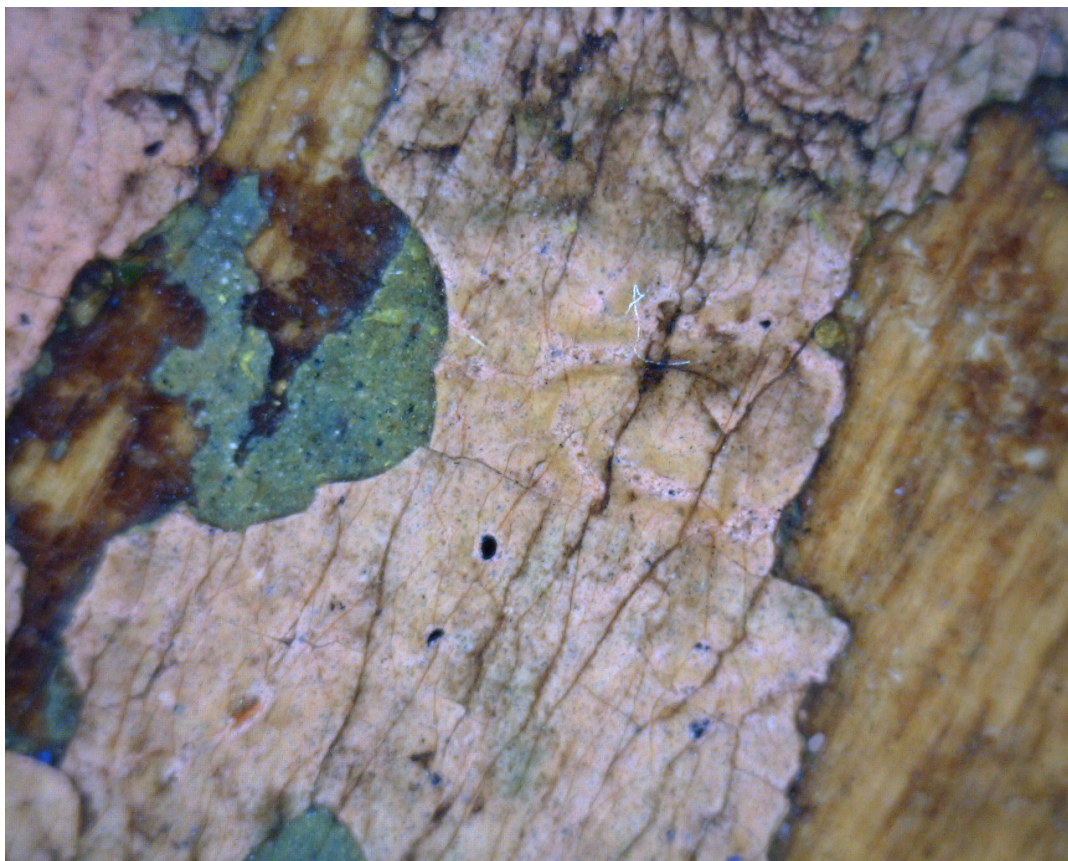

Detail stoličky

Pod růžovou vrstvou je vidět spodnější zelená

Fotografie ve VIS

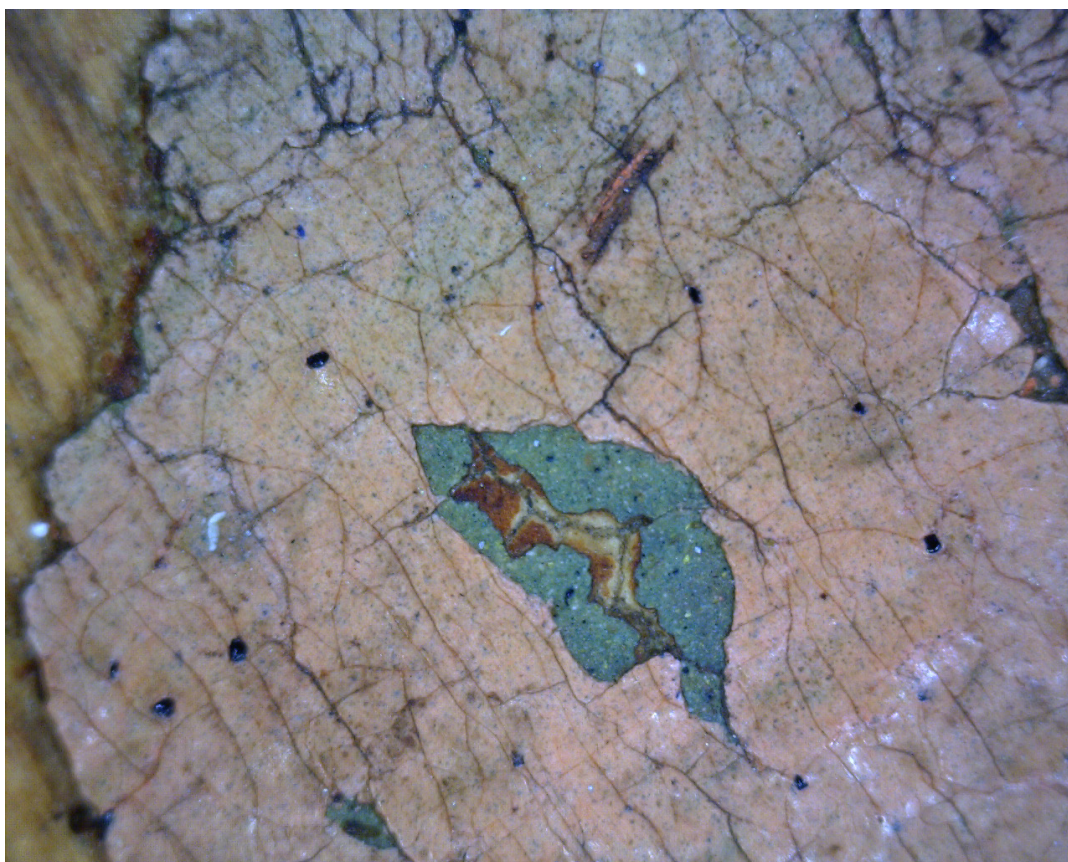
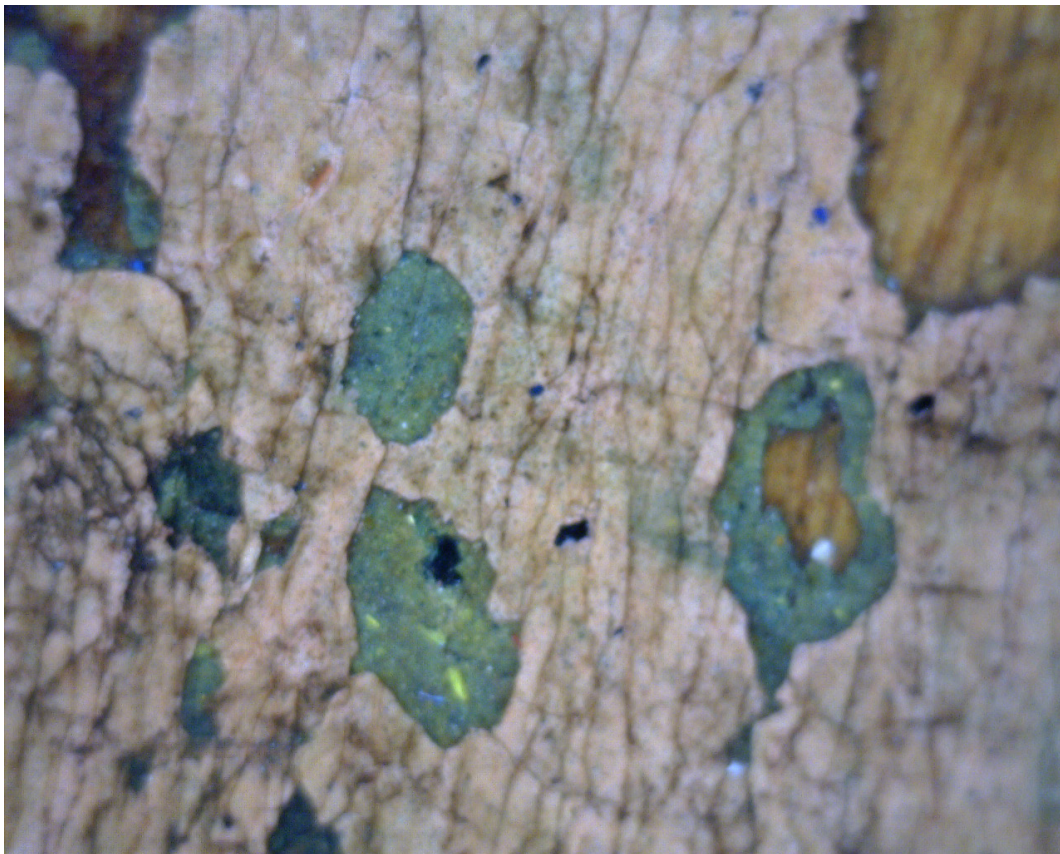
Fotografie v UV luminiscenci

Detailní snímky digitálním mikroskopem Dinolite

Stolička

Pod růžovou vrstvou je vidět spodnější zelená, hnědá a bílý podklad

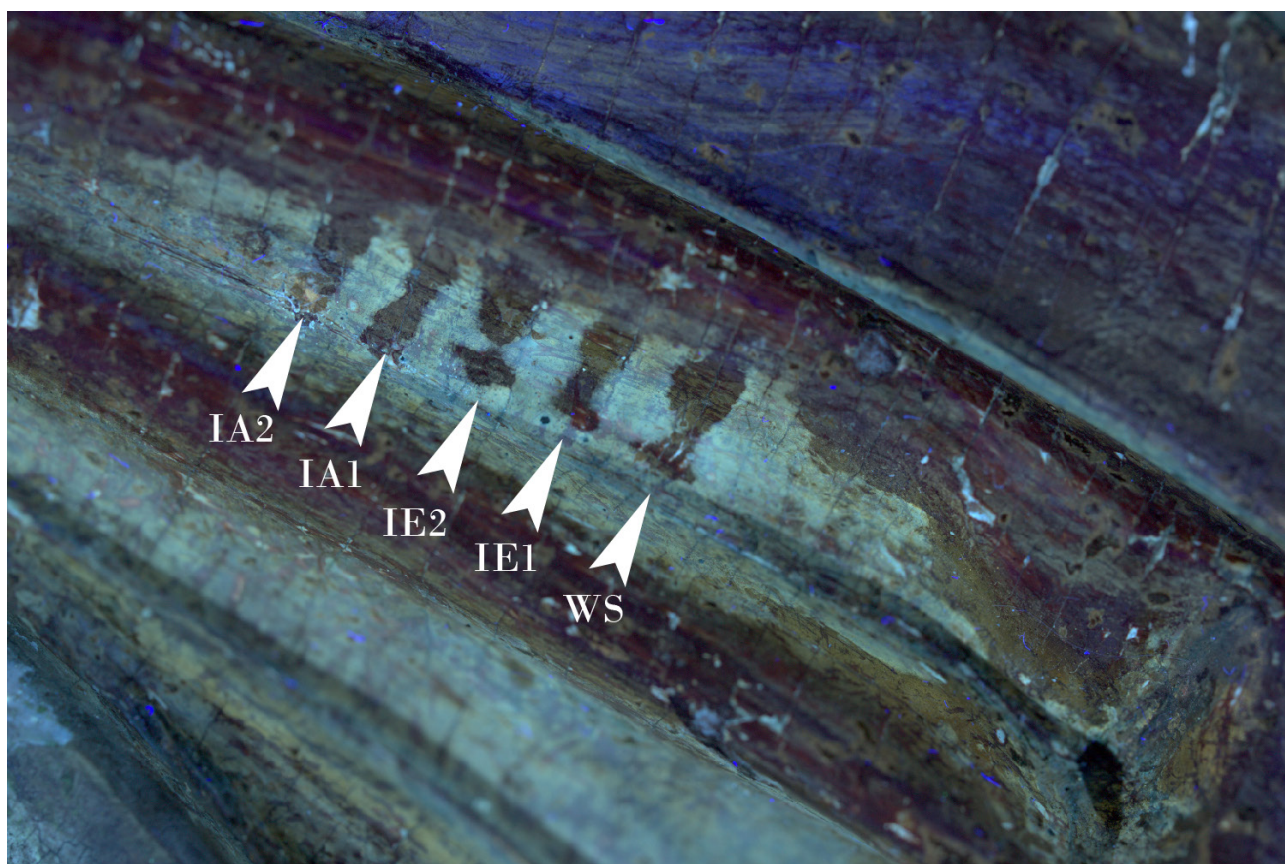
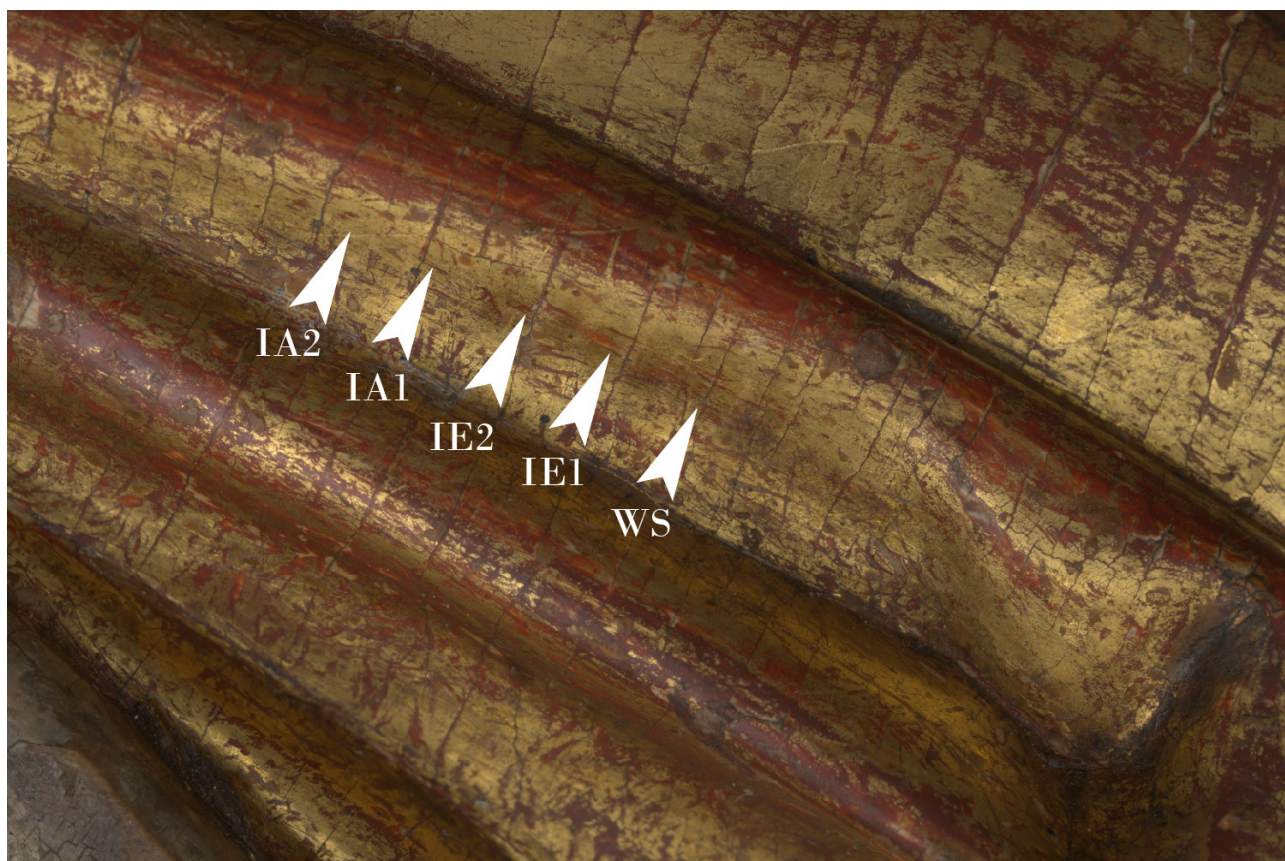
Detailní snímky digitálním mikroskopem Dinolite

Stolička

Pod růžovou vrstvou je vidět spodnější zelená, hnědá a bílý podklad

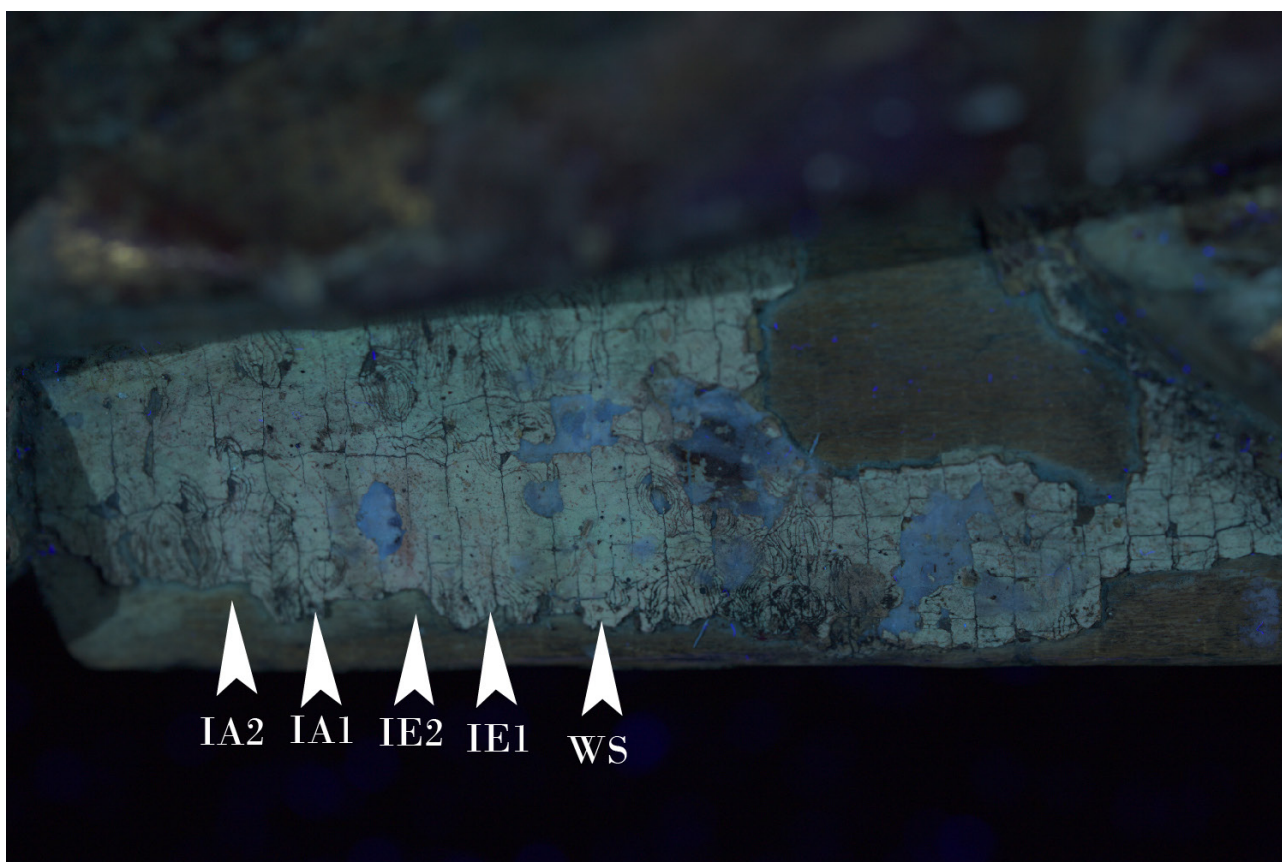
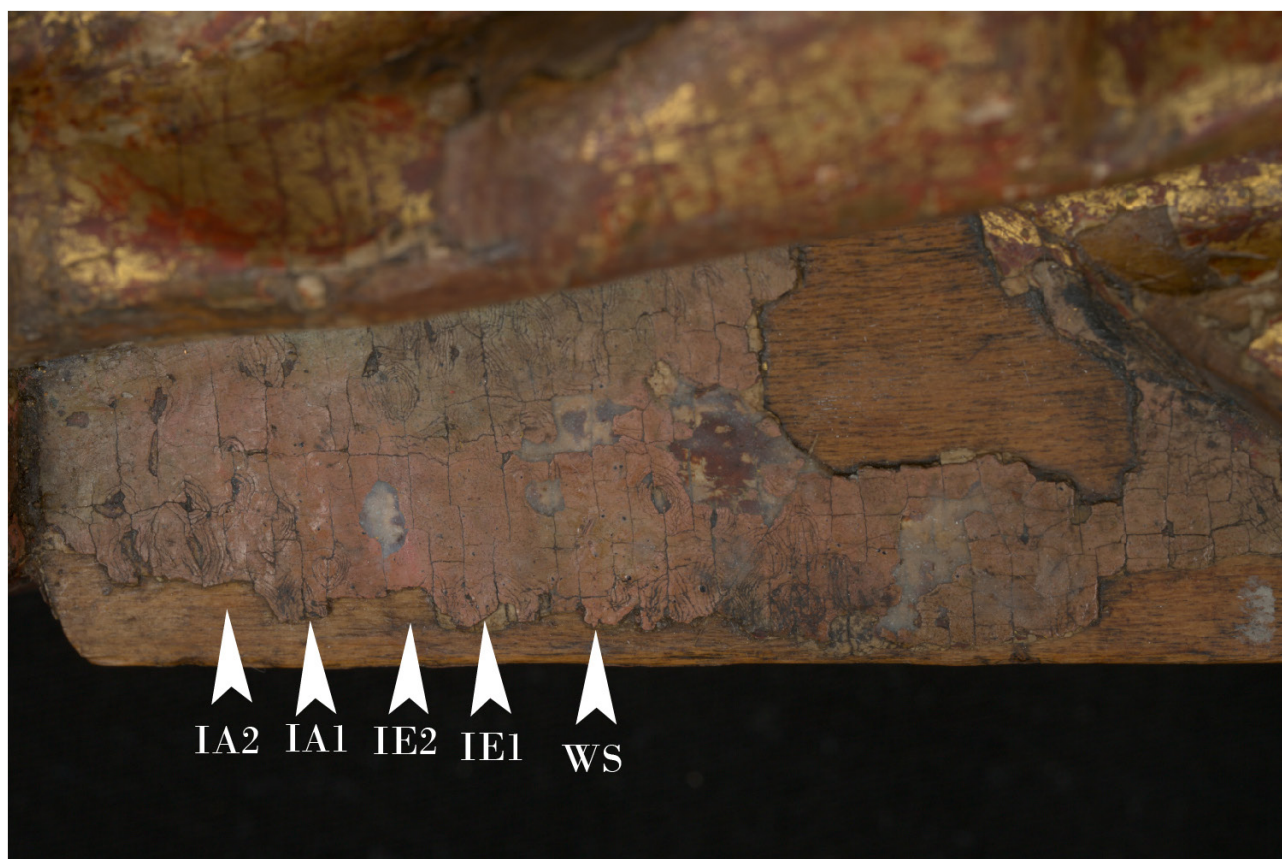

Detail stoličky
Pokovení na polimentu s lazurou
Fotografie ve VIS
Fotografie v UV luminiscenci

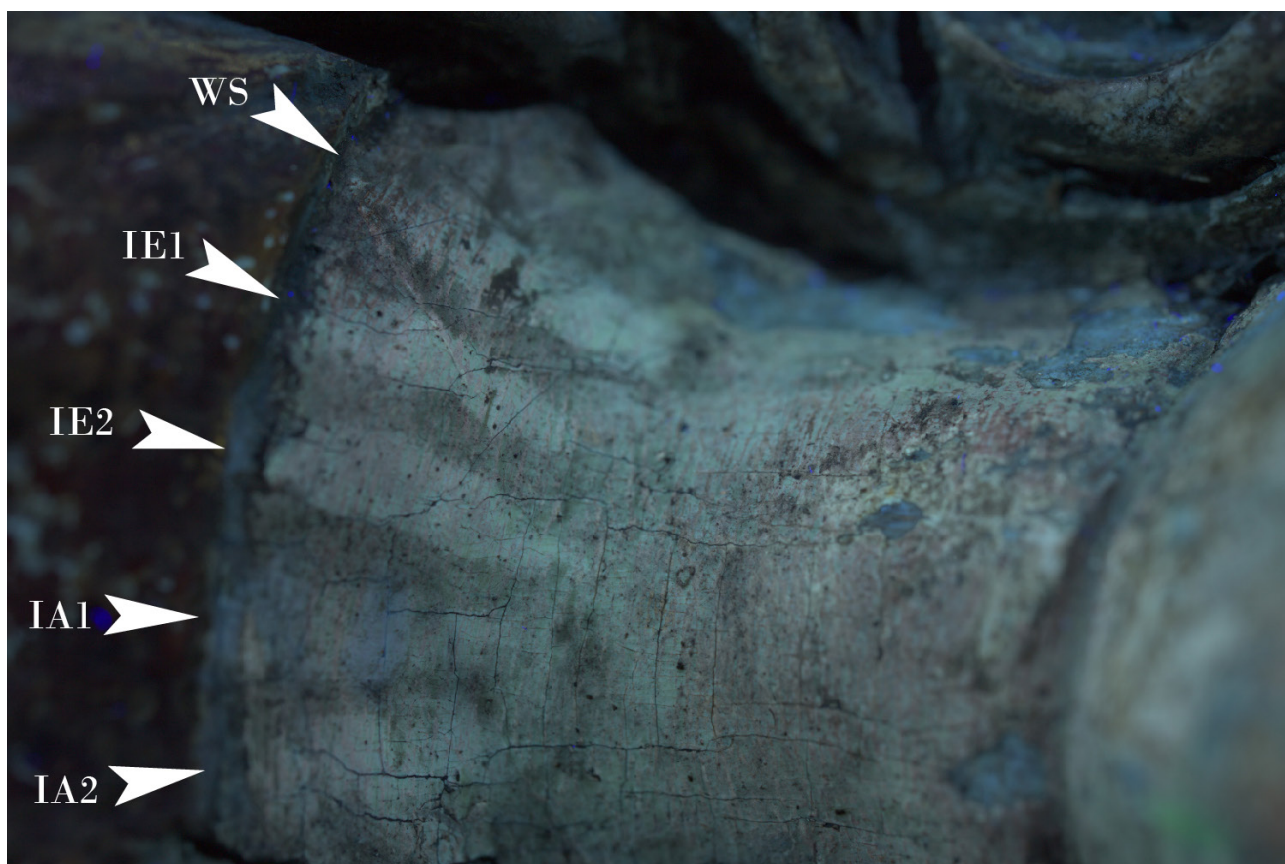
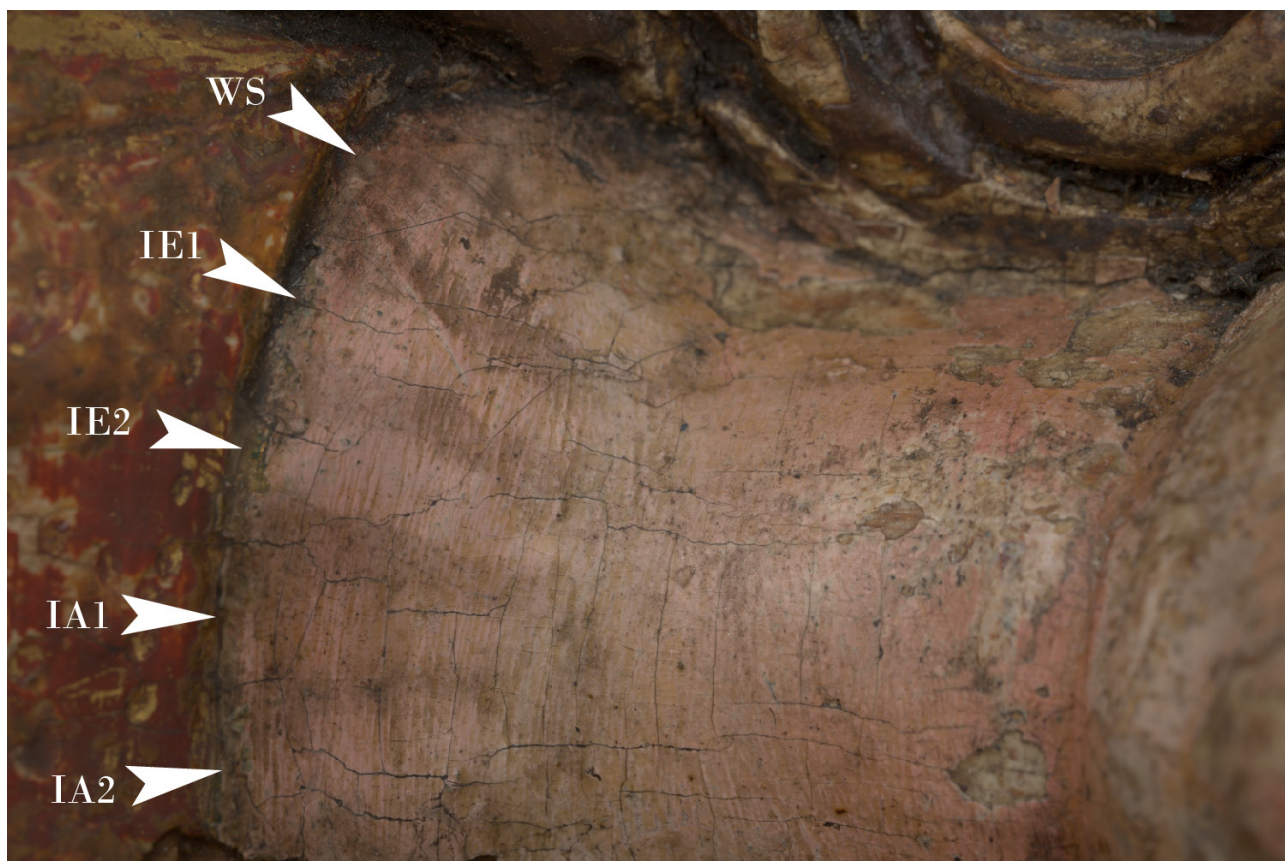
Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku ve VIS

Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku v UV luminiscenci

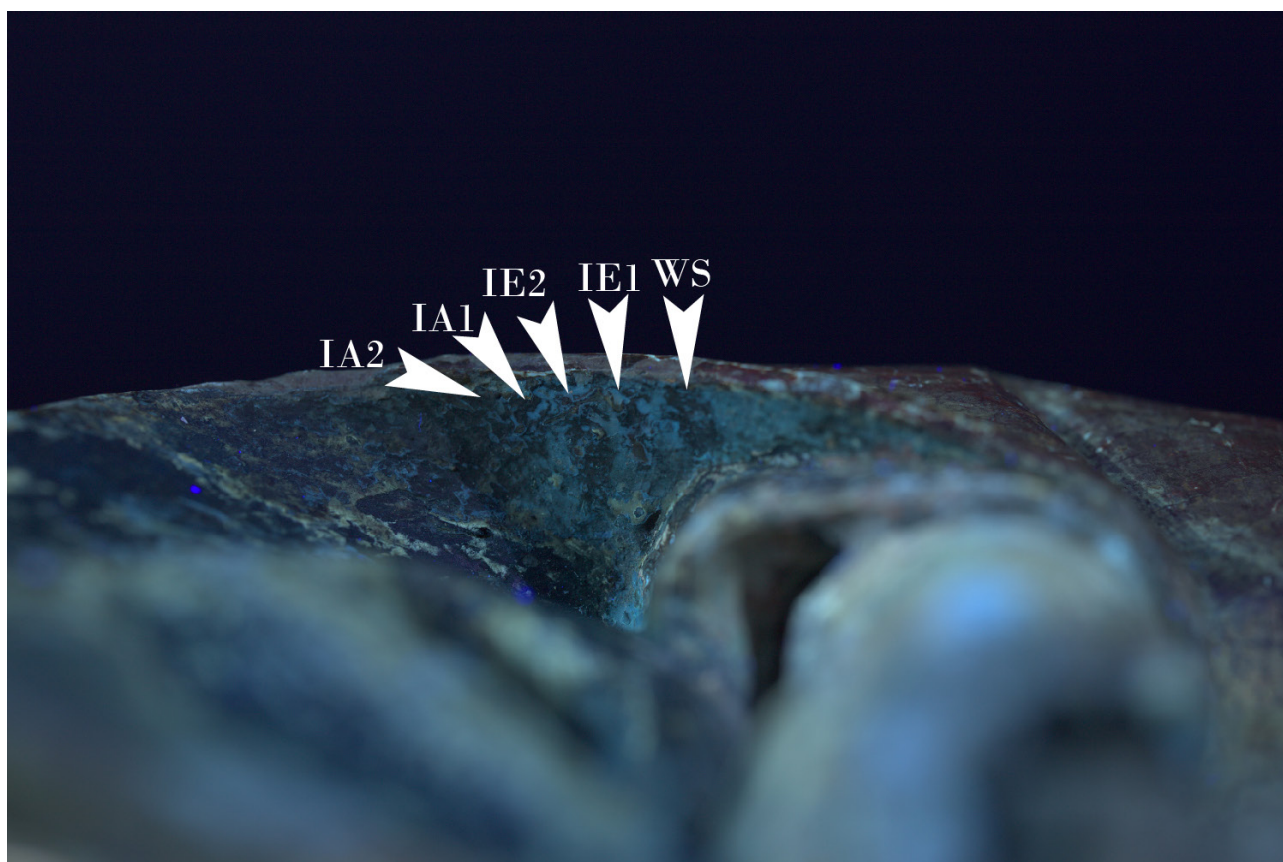

Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku ve VIS

Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku v UV luminiscenci

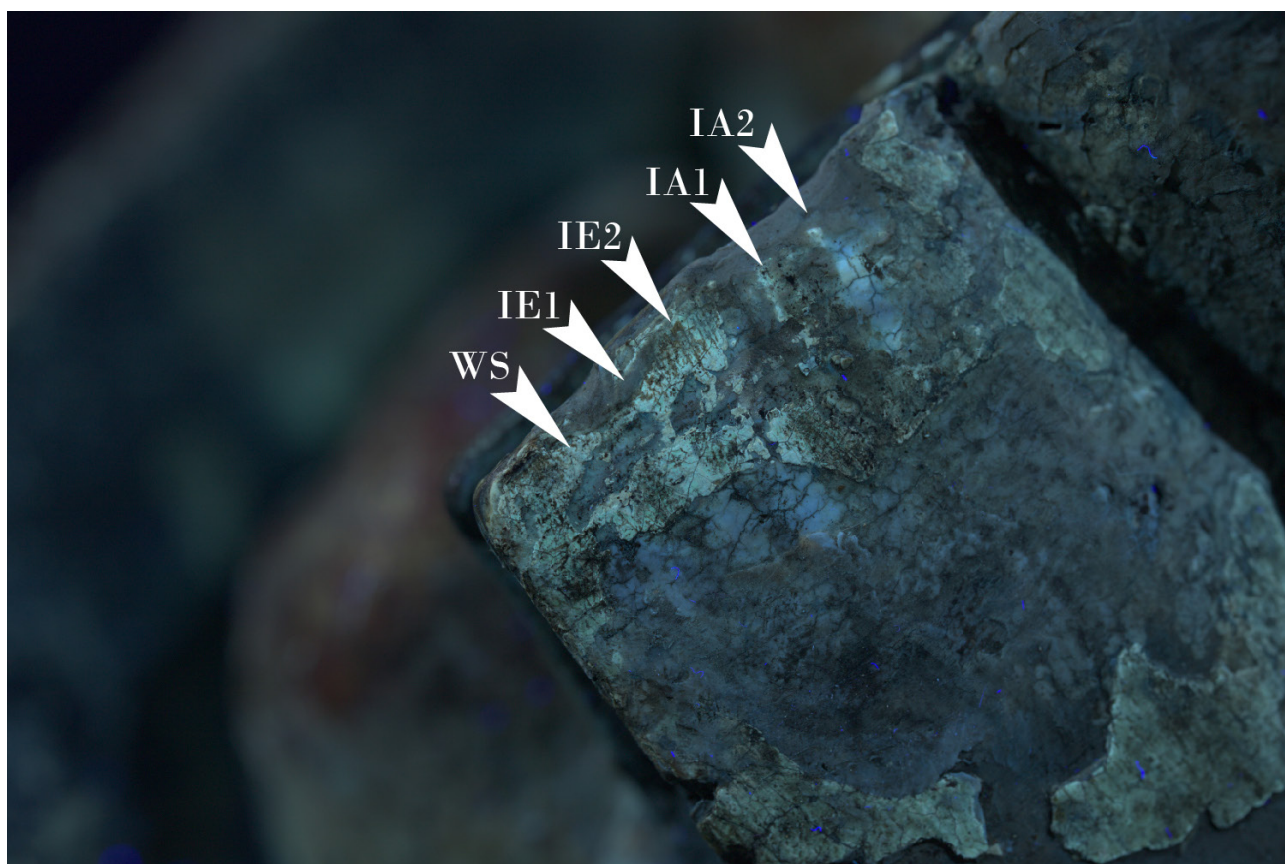
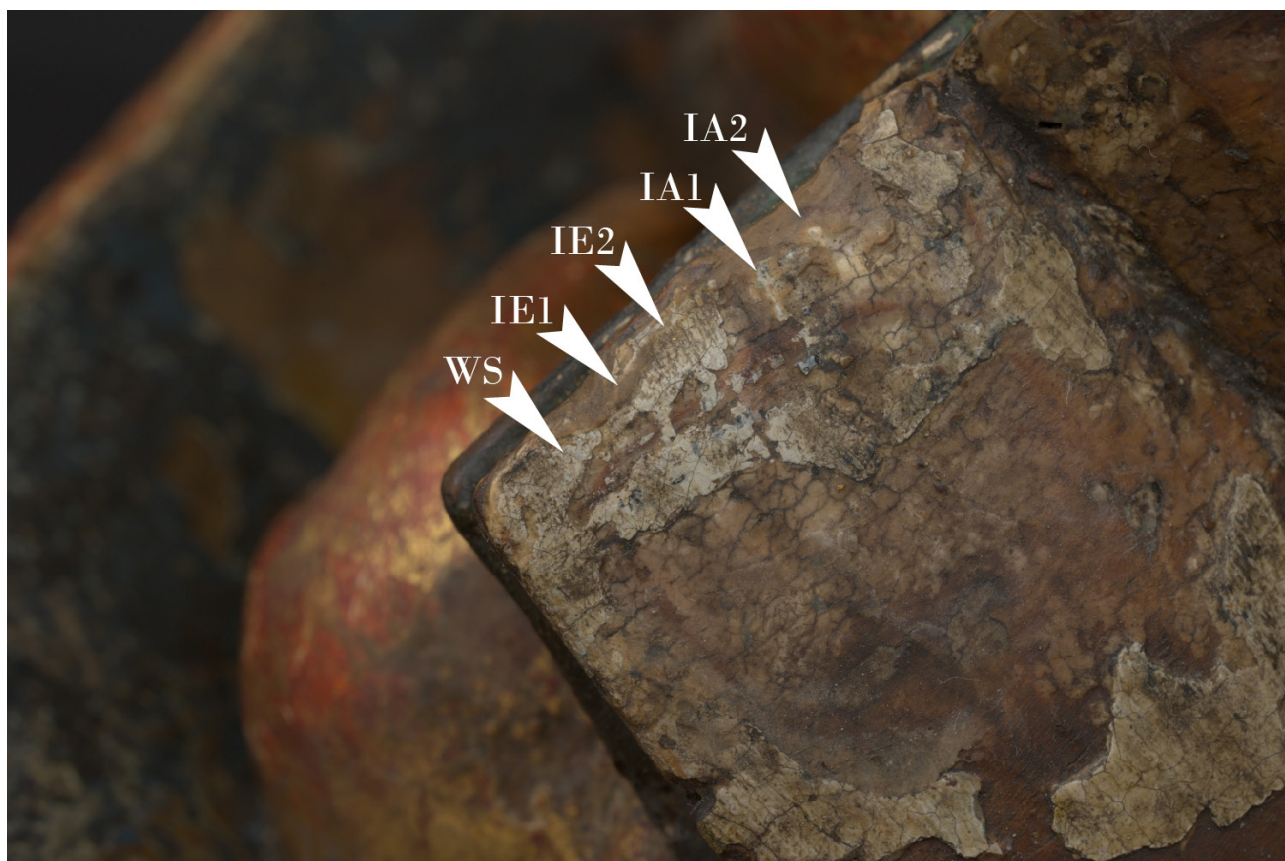

Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku ve VIS
 Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku v UV luminiscenci

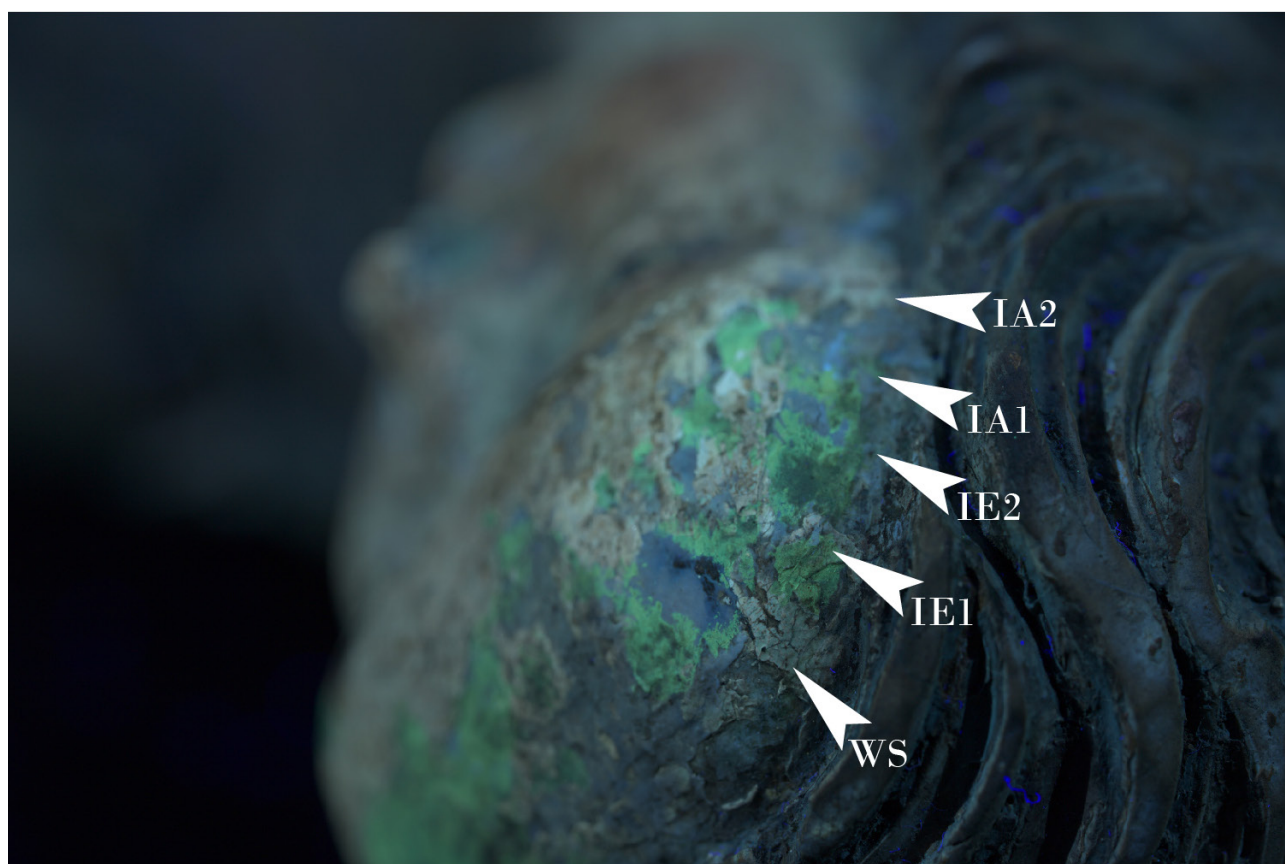
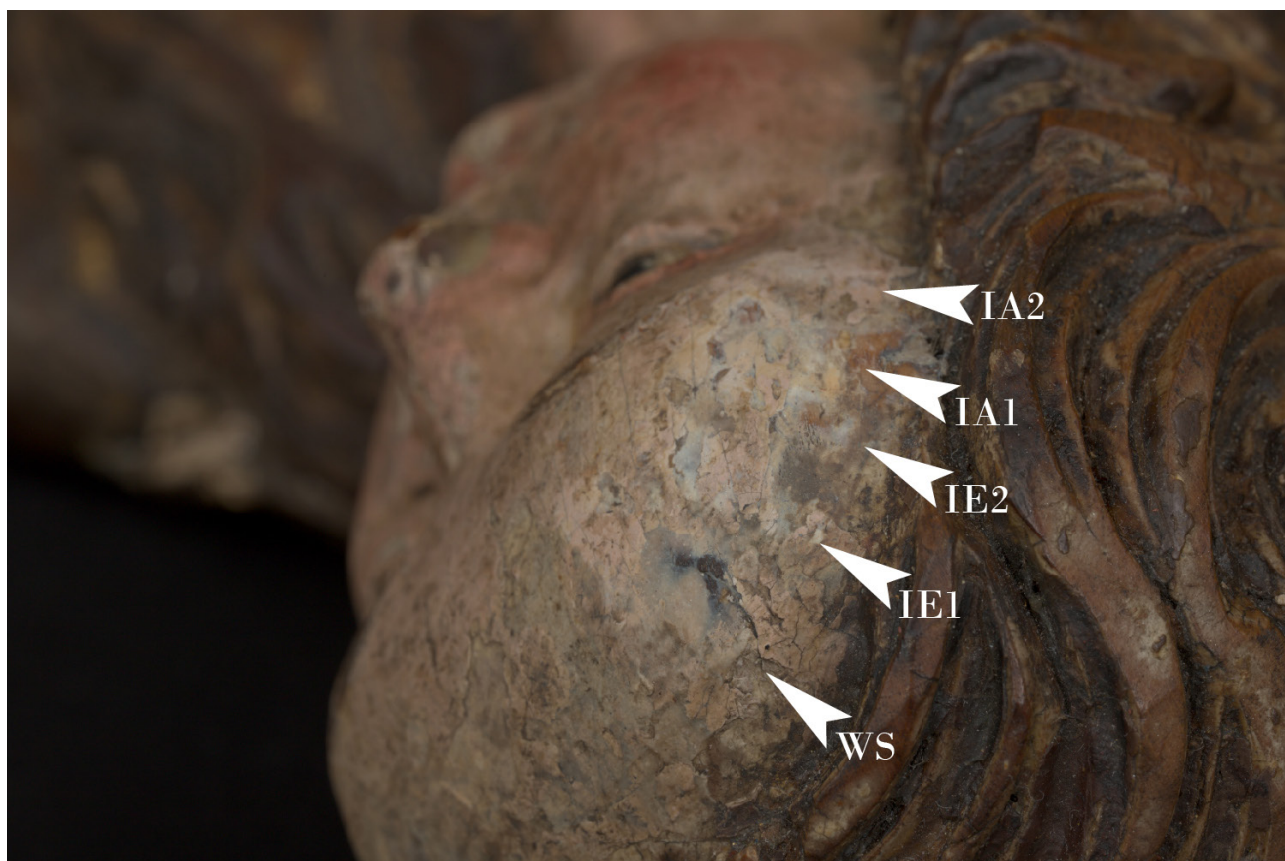
Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku ve VIS

Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku v UV luminiscenci

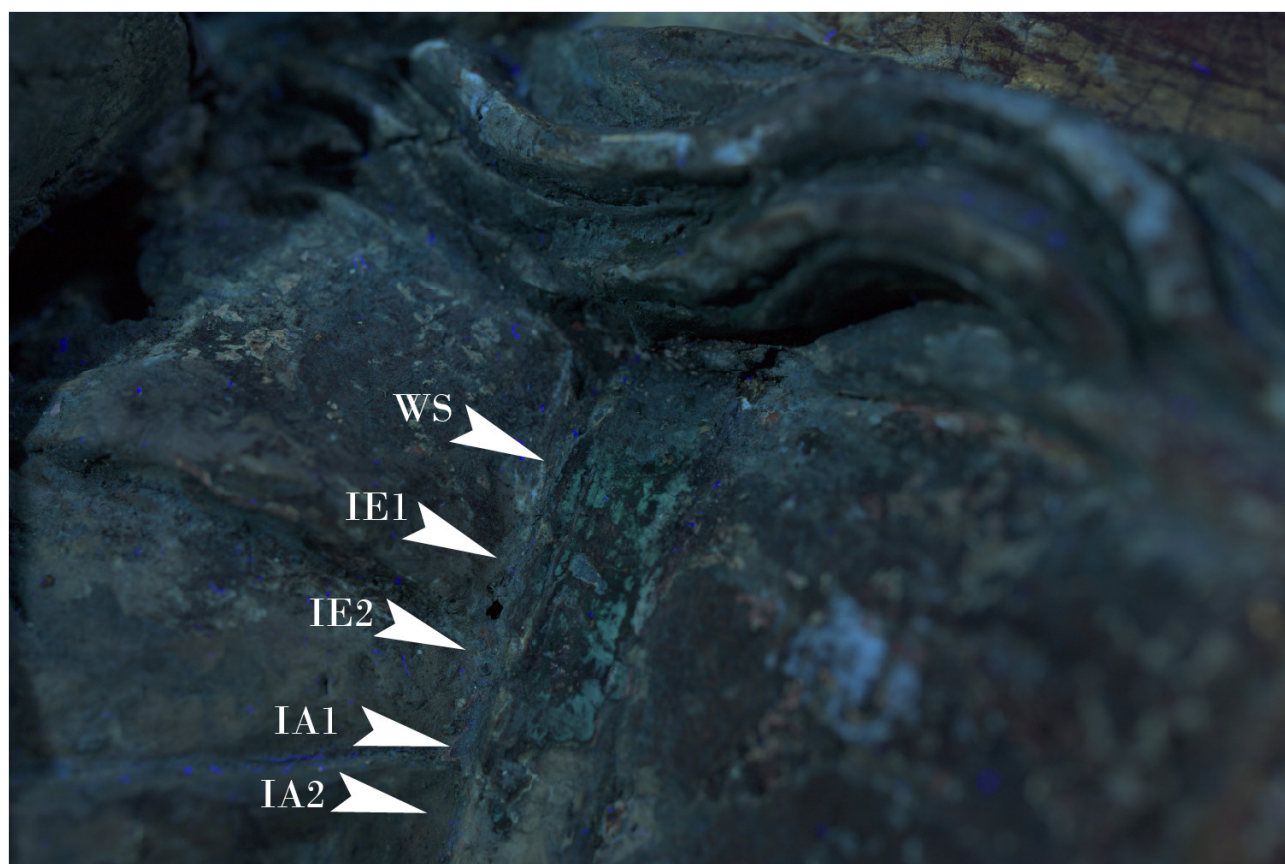
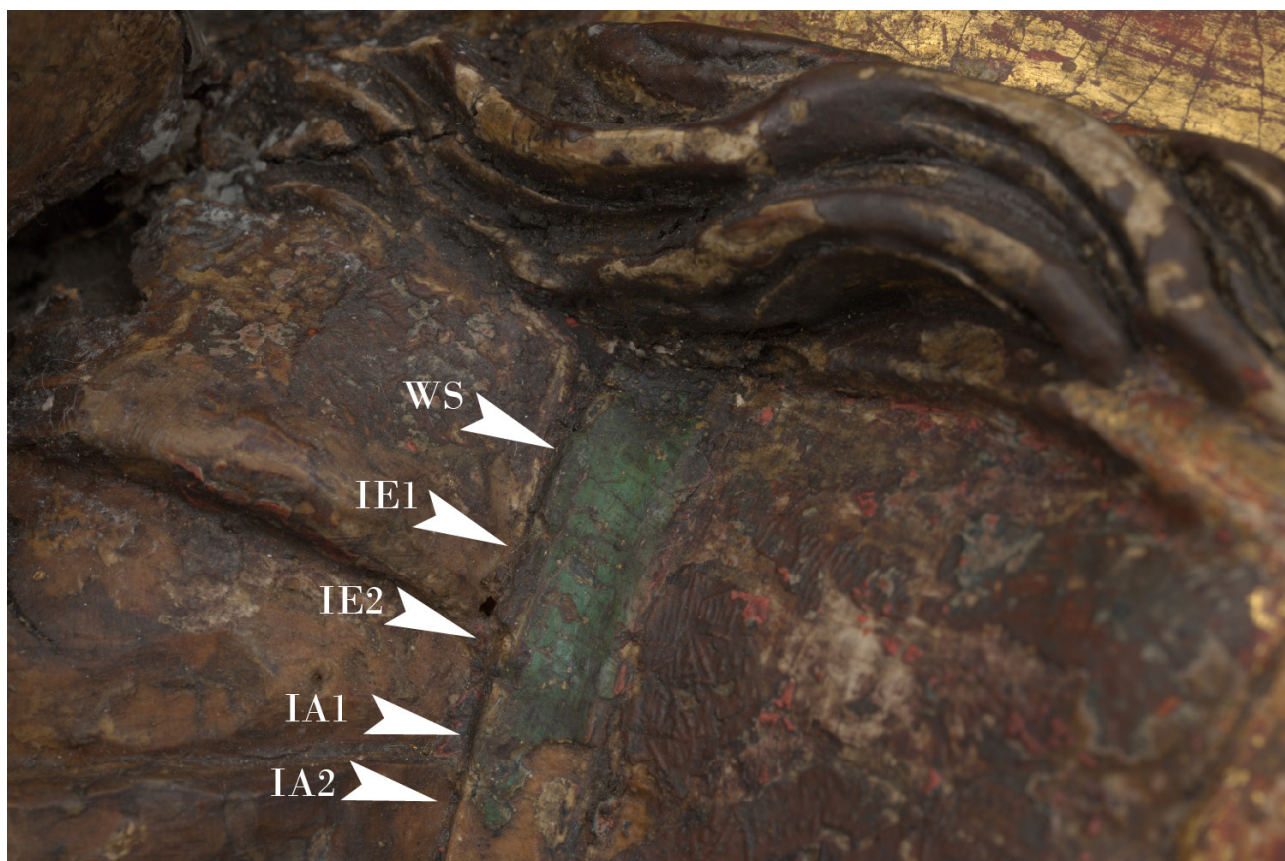
Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku ve VIS

Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku v UV luminiscenci

Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku ve VIS

Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku v UV luminiscenci

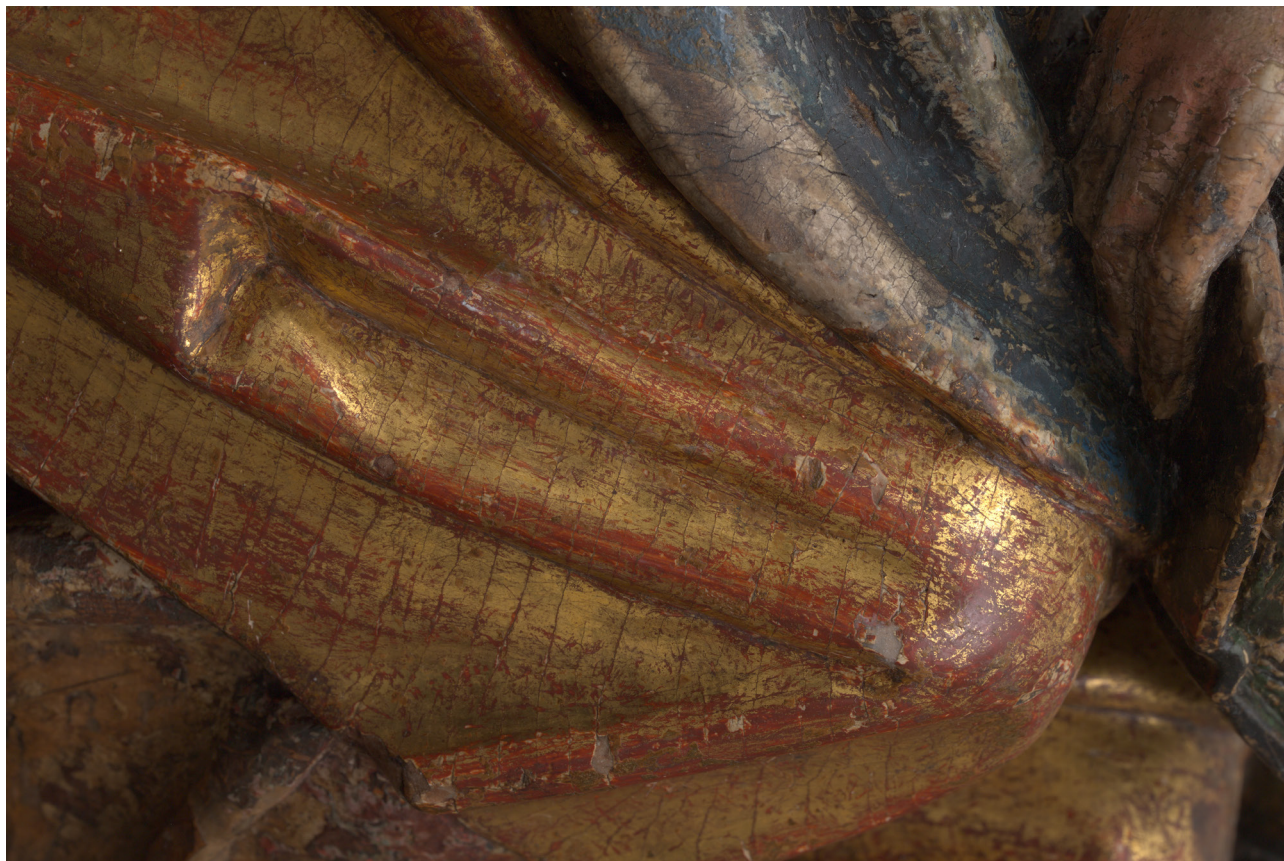
Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku ve VIS

Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku v UV luminiscenci

Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku ve VIS

Zkoušky snímání povrchových nečistot a laku v UV luminiscenci

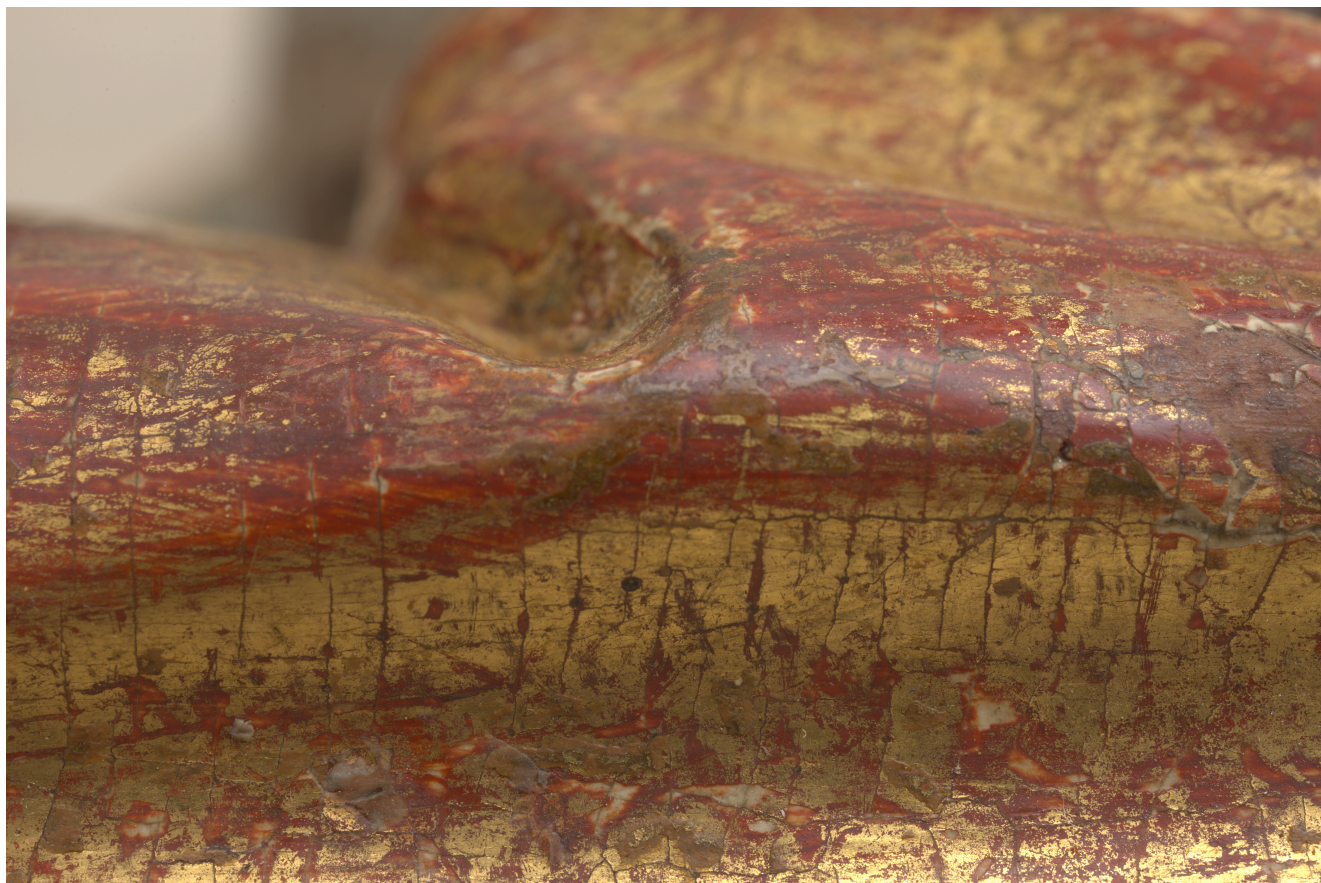
Sonda snímání lakové vrstvy a nečistot ve zlacené ploše
Fotografie ve VIS
Fotografie v UV luminiscenci

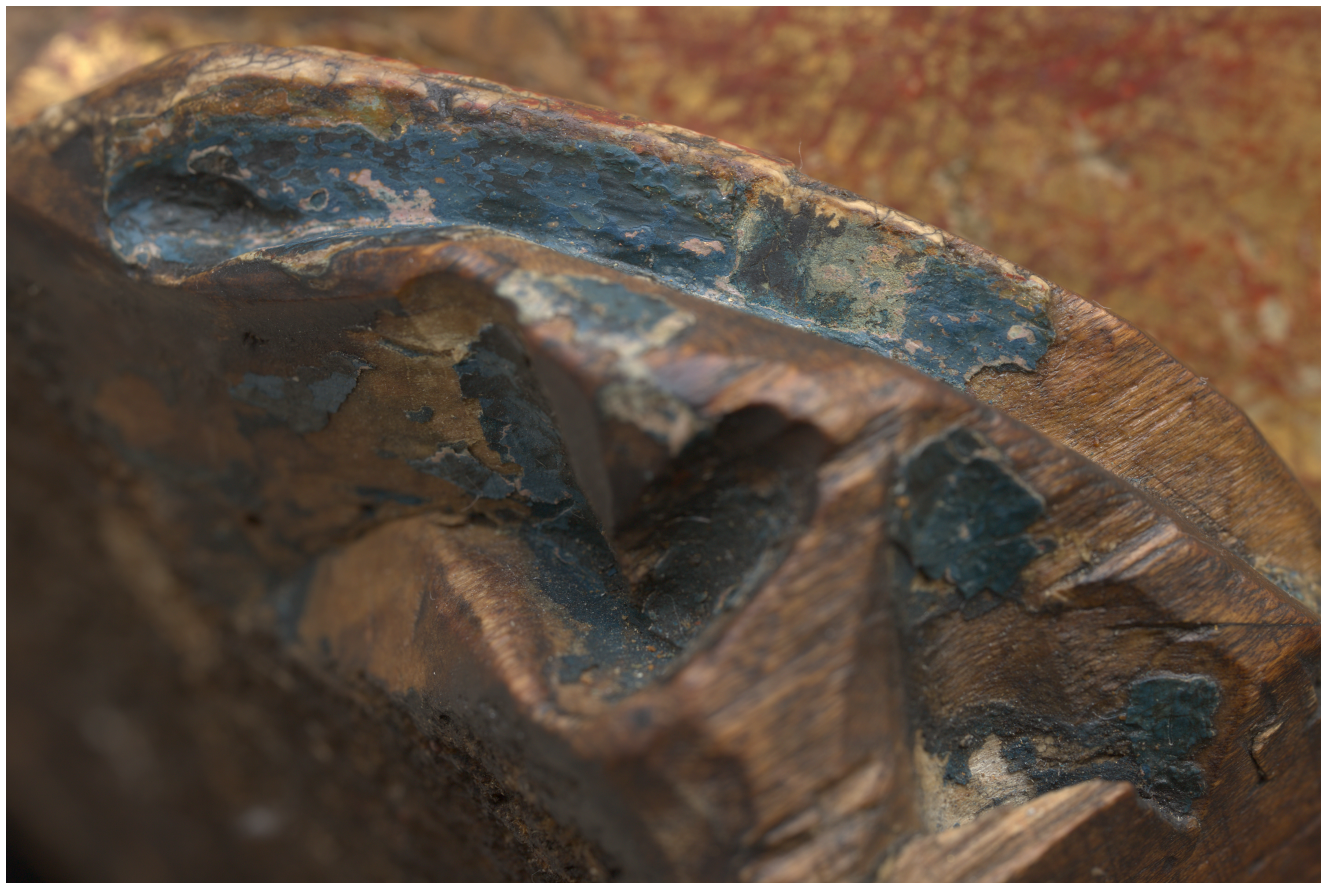
Sonda snímání lakové vrstvy a nečistot ve zlacené ploše
Fotografie ve VIS
Fotografie v UV luminiscenci

Detail malých kousků zbytků oranžovohnědé přemalby a vyjmutí voskového tmelu

Detaily zbytků oranžové přemalby na zlacení

Pozitivní (nahore, cíp pláště) a negativní (dole, rub pláště) sonda v přemalbě